

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Nógrádszakál

Település: Nógrádszakál

megye: Nógrád

járás: Szécsényi járás

Szervezet neve: Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Dátum: 2022.04.10.

 <p>A map of the Nógrádszakál settlement area. The settlement is highlighted in light green, and the surrounding area is in a darker green. A blue location pin is placed on the map with the text 'Páris patak szurdokvölgye'. The name 'Nógrádszakál' is written in red on the map. The border of Hungary is labeled 'MAGYARORSZÁG'.</p>	<p>Terület: 1872 hektár Lakónépeség: 642 Jogállás: község Járás: Szécsényi járás Megye: Nógrád</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
 <p>An aerial photograph of the settlement area. The buildings and structures are highlighted in various colors, including orange, yellow, and red, indicating different land use or ownership categories.</p>	 <p>An aerial photograph of the settlement area. The settlement boundary is highlighted in blue, showing the extent of the settlement within the surrounding landscape.</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Nógrádszakál	
Megye	Nógrád	
Járás	Szécsényi	
Programba vonás köre	1	
Szervezet neve	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	
Lakosság szám (2021)	642	
Lakosság szám változása 2021/2011 (%)	104%	
15 év alattiak aránya (2021)	22,4%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	112%	
60 éves és idősebbek aránya	20%	
60 éves és idősebbek számának változása 2021/2012 (%)	94%	
Lakásszám (2011)	253	
Üres lakások száma (2011)	59	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	271	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	96	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	271	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	137	
Lakások száma (2019)	252	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	186	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	156	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	255	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	75	
WC nélküli lakások száma (2019)	79	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	0	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1	
Egy főre jutó szja alap, ezer Ft (2019)	466012 Ft	

Egy főre jutó szja alap klaszter átlagtól való eltérése,% (2019)	105%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2200000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	13	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	4	

A település leírása:

A település pozíciója

Település pozíciója előzetes adatgyűjtés alapján																																	
Lakosságszám: KSH:	KSH adatai szerint: A lakosság száma 2021-ben 642 fő volt, 10 év alatt, 2011 óta 4%-os növekedést jelentett. A 15 év alatti gyerekek aránya a lakosság több mint egynegyedét teszik ki (22,4%), míg (60 évesek és idősebbek aránya 20%. Ugyanakkor a fiatalok száma növekszik és az idősek száma csökkenő tendenciát mutatott.																																
HEP, SZD:	<p>A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben</p> <table border="1"> <tbody> <tr><td>magyar</td><td>90,1%</td></tr> <tr><td>bolgár</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>cigány (roma)</td><td>14,1%</td></tr> <tr><td>görög</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>horvát</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>lengyel</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>német</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>örmény</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>román</td><td>0,2%</td></tr> <tr><td>ruszin</td><td>0,2%</td></tr> <tr><td>szerb</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>szlovák</td><td>1,3%</td></tr> <tr><td>szlovén</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>ukrán</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>egyéb, nem hazai nemzetiség</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>nem kívánt válaszolni, nincs válasz</td><td>8,3%</td></tr> </tbody> </table> <p>Jelenlegi adatok: A roma népesség számát 500 főre becsülik) (150 háztartás), ez a lakosság 56%-a. A lakosság száma nőtt a szegregátumban.</p>	magyar	90,1%	bolgár	0,0%	cigány (roma)	14,1%	görög	0,0%	horvát	0,0%	lengyel	0,0%	német	0,0%	örmény	0,0%	román	0,2%	ruszin	0,2%	szerb	0,0%	szlovák	1,3%	szlovén	0,0%	ukrán	0,0%	egyéb, nem hazai nemzetiség	0,0%	nem kívánt válaszolni, nincs válasz	8,3%
magyar	90,1%																																
bolgár	0,0%																																
cigány (roma)	14,1%																																
görög	0,0%																																
horvát	0,0%																																
lengyel	0,0%																																
német	0,0%																																
örmény	0,0%																																
román	0,2%																																
ruszin	0,2%																																
szerb	0,0%																																
szlovák	1,3%																																
szlovén	0,0%																																
ukrán	0,0%																																
egyéb, nem hazai nemzetiség	0,0%																																
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	8,3%																																

<p>Közlekedés: Szociális diagnózis és menetrendek</p>	<p>Főbb útvonalaktól (22. főút -13 km a 21. főút- 35 km az M3 autópálya 80 km) távolságra van.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autóbuszjáratok : hétköznap : <ul style="list-style-type: none"> - Nógrádszakál- Szécsény irányába 15 busz indul - Szécsény – Nógrádszakál irányába csak 12 járat. Jegyárak 250 –Ft idő 20 perc menetidővel közlekedik. - Hétvégén Volánbusz járatok:_Nógrádszakál- Szécsény irányába 7 busz indul - Szécsény – Nógrádszakál irányába 7 járat. közlekedik. - MÁV közlekedés: van - átszállással érhető el - Nógrádszakál- Szécsény- Balassagyarmat útvonalon - 4 alkalommal naponta indul járat, a legkésőbbi 19.00- kor a településről. - Balassagyarmat Szécsény- Nógrádszakál útvonalon kora hajnalban, majd a nap folyamán három alkalommal érhető el autóbusz melynek csatározása van Szécsény településről. Az utolsó 17.49.kor indul . • Vonatközlekedés • Szécsény - Balassagyarmat irányában átszállás nélkül elérhető a menetidő- közel 1 órás. • Céges járatok BOSH- HATVAN felé
<p>Térségi munkalehetőségek: SZD, HEP</p>	<p>Fő foglalkoztatási formák a célcsoport tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szécsény- Euro Candle Gyertyagyártó Kft Szécsény-gyertyaöntés - Balassagyarmat -MAHLE Compressors Hungary Kft., - operátori, összeszerelői munka - Salgótarján- -Mitsuba Salgótarján-Magyarországi Hangszóró gyártó Kft- Sinia KFT- Wamsler SE Tűzhelygyár - Hatvan Bosch - Budapest- napi bejelentéssel- saját autó használatával- főleg építőipari munkába segédmunkásként vesznek részt

	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzat Közmunkaprogram - Helyi Idősek szakellátása- helyi munkaerő igénybevétele is megvalósul (szociális gondozó é ápoló, konyhai alkalmazott, takarító - FETE program mezőgazdasági, takarító, konyhai kisegítő, udvari munkás munkakörbe - Helyi vállalkozók időközönként alkalmaznak 1-2 főt nem jelentős létszám. - Helyi, környékbeli mezőgazdasági vállalkozások - idényszerűen zöldség és gyümölcs szüretnél - Helyi vállalkozók időközönként kertészet, közterületi takarításoknál keresnek napi bejelentéssel munkavállalót
--	---

<p>Elérhető szolgáltatások: SZD, HEP</p>	<p><i>Település minden közmű100%-ban kiépített, kábeltelevíziós és telefonhálózattal ellátott. A településen vannak közszolgáltatások:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - óvoda - védőnő - orvos - FETE JH - GYEP JH - BK - üzlet , élelmiszerbolt, 3 - dohánybolt, - családsegítő szolgálat - Posta - művelődési ház, könyvtár - bentlakásos idősek otthona - falugondnok
<p>Önkormányzati fejlesztések:</p>	<p>Magyar Falu program: pályázaton elnyert támogatásai</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nógrádszakáli óvoda Energetikai Korszerűsítése, 24.480.270. –Ft - Óvoda udvar 4.997.151 –Ft - Falu-és Tanyagondnoki Szolgálat Támogatása 12.989.999-Ft

Terepi interjúk	
<p>- Vándorlás JP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jellemzően nem a roma családok - roma fiatalok mennek el. Kivétel, ha házasságot köt, vagy olyan munkahelye van, ami ezt indokolja esetén. - Az összlakosság tekintetében ez nem jelentős.
Összefoglaló megállapítások	
<p>Térségi pozíció: Nagy volumenű, és pénzigényes beruházás a településen jelenleg nem valósul meg</p> <p>A település és társadalmi és gazdasági szempontból elmaradott térségben helyezkedik el. A munkalehetőség kevés helyi aktív munkahelyre korlátozódik így csak utazással érhetőek el a munkahelyek. A meglévők foglalkoztatók is több esetben ragaszkodnak a magasan kvalifikált munkaerőhöz, ami kevés áll a rendelkezése a településen. .</p> <p>Az alacsonyan képzett nyílt munkaerő-piacon dolgozó munkaerő. vagy fizikai munkában foglalkoztatott, vagy segédoperátori munkakörben. A bérük a garantált bérminimum, többségüknél csak a minimálbér.. A cégek bérszínvonala a segéd, kiegészítő, vagy operátori munkát végzők körében alacsony.</p> <p>Társadalmi összetétel: Gettósodó település</p>	

A település szerkezetének leírása

Településszerkezet	
Előzetes adatgyűjtés alapján	
<p>Közmű és úthálózat: SZD, HEP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lakások száma (2019) 252 - A település infrastrukturális helyzete, és közművekkel való ellátottsága jónak mondható. fejlett. Minden közmű megtalálható a településen, és jellemzően a lakóházak nagy részében is. - A településen vezetékes ivó vízellátás megoldott. - Lakások száma (2019) 252

	<ul style="list-style-type: none"> - Közütemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019) 186 ingatlant érintett. - Így még 66 lakásban nem került bekapcsolásra a közüzemi vízhálózat. - A szennyvízcsatorna kiépítésre került, és vezetékes gáz is rendelkezésre áll. - Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)156 - WC nélküli lakások száma (2019) 79 - Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019) 255 - Ez nem egyezik meg a lakások számával, mivel vannak olyan ingatlanok, ahol több áramvételezési óra is kialakításra került. - Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019) 75 - Telefon és kábeltévé-internetszolgáltatás elérhető. - Nógrádszakál település úthálózatának minősége változó. A szegregátumban is valamikor aszfaltos út volt található, de annak jelenlegi minősége nagyon különböző a település egyes területein. - A legszegényebb családok, és az idősek egy részénél vannak komoly gondok az közművek elérhetőségével.
<p>Szegregátumok: KSH</p> <p>SZD, HEP:</p>	<p>Lakosság száma a szegregátumban (2011) 271 Lakásszám a szegregátumban (2011) 96 Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 271 Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 137</p> <p>Szegregátum utcái a térkép alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hunyadi utca • Petőfi utca • Rózsadomb utca
<p>Helyi ingatlanpiac:</p>	<p>Üres lakások száma (2011) 59 A településen a 2019-2020 évben 13 tranzakció volt, ami az éves szinten 2,2 % az országos átlag <i>alatt</i>.</p> <p>A településen bent a faluban nincs eladó ingatlan, ha van csak nagyon magas áron. (Medián lakásár, Ft (2019 és</p>

	<p>2020 adásvételei alapján) 2200000 Ft) Azóta ez az ár jelentősen emelkedett. 6 és 15 MFt körül árulnak időszakonként egy- egy házat, és az nagyon gyorsan gazdára is talál.</p> <p>Jobb minőségű, felújítható ingatlan a szegregátumban nem található.</p>
Telepi interjúk	
Eladó ingatlanok a településen:	<p>Az eladó ingatlanok, nincsenek üres ingatlanok vannak, de pontos információ nincsen arról,, hogy kié is az ingatlan. A helyi ingatlanpiac jelenleg szűkös kínálattal rendelkezik. Sok esetben a felújítási költségek nem érnék meg az ingatan megvásárlását,</p>
Összefoglaló megállapítások	
<p>A település nagy része szegregátum de nem nagyobb területen, mint a község kb 54 %</p> <p>A település teljes egészében összeközművesített, az utak bizonyos szakaszokon javításra szorulnak A hiányzó közművekre való rákapcsolódás szükséges.</p>	

Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

Lakhatással kapcsolatos fejlesztések	
Előzetes adatgyűjtés	
EFOP Telepprogram SZD	<p>Az elmúlt években nem történt ilyen program. A települése, nem mert pályázatot benyújtani az EFOP-OS pályázatra. Ennek oka az is volt, hogy nem volt olyan civil szervezeti partnere, aki rendelkezett volna az előírt feltételekkel a programban való részvételről.</p>
Terepi interjúk	
Önkormányzat, JP	<p>Az önkormányzat partner a szociális bérlakás állomány feltételeinek a kialakításában. Érdeklődik, hogy az önkormányzat, hogyan tudja majd segíteni az esetleges bérlakásban dolgozókat a szociális támogatási rendszerrel.</p>
Összefoglaló megállapítások	

A polgármester folyamatosan szeretné követni a településen megvalósuló fejlesztéseket. Érdeklődést mutatott a teljes koncepció megismerésére Számít a JP dolgozó munkatársak szakértelmébe. A bérlakás programot, csak szigorúan önkormányzat felügyelete alatt, szeretné megvalósítani a településen, a konfliktusok elkerülése miatt.

Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban	
Terepi interjúk	
Önkormányzat, JP	<p>Az önkormányzat együttműködő, azonban a polgármester asszony elmondása alapján az elmúlt években a falusi CSOK hatására, sokan tudtak beköltözni a telepről a faluba 10-15 család. maximum.</p> <p>A település vezetése szerint: A beköltözött családok, 90% nem óvja környezetét, hanem pusztítja azt a mindennapokban</p> <p>Példaként említette: (pl: kivágják a gyümölcsfákat, szemetelik a saját portájukat lerombolják a melléképületeket.) Sokkal hatékonyabb együttműködést szeretne, a roma lakossággal, gyorsabb fejlődést elérni motiváltabb, embereket, hogy szebb és vonzóbb legyen Nógrádszakál település.</p> <p>Közösségi programokat akar szervezni a településen, hétvégi közös akciókat. Példaként a szemétszedést említette.</p> <p>JP. nagyon fontos a családok kísérése, nyomon követése. A heti látogatások, beszélgetések szervezése, annak kereteinek kidolgozása megtalálása. Közös tanulási akciók, tapasztalatok megosztása.</p>
Összefoglaló megállapítások	
<p>. A JH vezető, és a szociálismunkás kolléga, valamint a családi mentorok sok feladatban tudnánk segíteni a programot, Jó kapcsolatuk van, az intézményi vezetőkkel és a település lakosságával is. A polgármester által jelzett problémákra fókuszálni szükséges, hogy a helyi lakosság elfogadja, és segítse annak megvalósulását.</p>	

A lakosság helyzete

A lakosság helyzete a célcsoport tekintetében											
Előzetes adatgyűjtés és interjú											
<p>Foglalkoztatottság –</p> <p>jövedelem:</p> <p>HEP,SZD, Interjúk</p>	<p>2019 adatok alapján: TEIR regisztrált munkanélküliek száma: 100 munkaképes korú lakosra (fő)</p> <div data-bbox="592 472 1267 943" data-label="Figure"> <p>Regisztrált munkanélküliek száma 100 munkaképes korú lakosra (fő)</p> <table border="1"> <tr><td>3,719 – 7,528</td></tr> <tr><td>7,528 – 11,334</td></tr> <tr><td>11,334 – 15,141</td></tr> <tr><td>15,141 – 18,949</td></tr> <tr><td>18,949 – 22,756</td></tr> <tr><td>22,756 – 26,563</td></tr> <tr><td>26,563 – 30,371</td></tr> <tr><td>30,371 – 34,178</td></tr> <tr><td>34,178 – 37,986</td></tr> <tr><td>37,986 – 41,793</td></tr> </table> <p>Nőgrádszakál 15,979</p> </div> <p>HEP:</p> <p>A roma lakosság többsége hátrányos helyzetű, rendszeresen előítéletek és diszkrimináció áldozatává válik, a szegénységi mutatók körében a legrosszabbak, a munkanélküliségi arány a legmagasabb, az iskolázottság a legalacsonyabb.</p> <p>Ez a helyzet tartósan fennáll, megszüntetése érdekében szükséges a gyors és hatékony munka szükség</p>	3,719 – 7,528	7,528 – 11,334	11,334 – 15,141	15,141 – 18,949	18,949 – 22,756	22,756 – 26,563	26,563 – 30,371	30,371 – 34,178	34,178 – 37,986	37,986 – 41,793
3,719 – 7,528											
7,528 – 11,334											
11,334 – 15,141											
15,141 – 18,949											
18,949 – 22,756											
22,756 – 26,563											
26,563 – 30,371											
30,371 – 34,178											
34,178 – 37,986											
37,986 – 41,793											
<p>Szociális problémák:</p> <p>HEP, SZD</p>	<p>Fő szociális problémák: eladósodottsági, szülői elhanyagolás, bántalmazás, alkoholizmus, és terjedő drogfogyasztás. Sajnos folyamatosan van védelembe vétel, és az ellátórendszer hiányai is felfedezhetőek a szociálismunkában.</p> <p>Helyi drog kereskedelemről nem tud senki, de a környező településekről beszerzik az érintett fogyasztók.</p> <p>A településen élő gyermekek körében is komoly gondot okoz az iskolalátogatási kötelezettség teljesítése, sok esetben a védelembe vételi eljárások alapja is.</p> <p>Lakókörnyezetük sok esetben szemetes , és piszkos.</p>										

	<p>Állandó probléma forrás a rendezetlen és piszkos udvarok. - a rágcsálók megjelenése.</p>
Terepi interjúk	
<p>Eladósodottság</p>	<p>Helyi információk szerint van uszorás működik a településen, a családok kb. 60 %-a érintett valamilyen szinten az uszorában. Az uszorának különböző formái vannak, a kamat változó: 50-100% is lehet. Ezek nem nyilvános információk. Az adósságkezelőnek sem beszélnek az uszora létezéséről. Vannak hivatalosan is megjelenő adósságok, ezek főként áruhitel személyi kölcsönök (PROVIDENT) telefonszámlákból, büntetésekből, bírságokból erednek (a környéken gyakran bírságnak kisebb szabálysértésekért), de vannak közműadósságok is. A felszólító, végrehajtással kapcsolatos leveleket nem tudják értelmezni, ezért el sem olvassák. A FETE programban az adósságkezelés már megindult, jól működik, 87 családot sikerült bevonni eddig, ezen felül vannak folyamatos ügyek. A családok együttműködési készsége ezen a téren nagyon jó, A magas kintlévőségek, és az érintettség miatt sokkal több embert családot kell még bevonni. a szolgáltatásba.</p>
<p>Családok szociális helyzete a lakhatási szegénység szempontjából Önkormányzat JP</p>	<p>A FETE program munkatársai a szegregátumokban élő családok helyzetére látnak rá. Közülük is mintegy 96 lakás 200 fő vannak szorosabb kapcsolatban – van aki a FAGYI programban résztvevő családok. Az ingatlan tulajdon viszonyok rendezetlenek, Számokat becslések alapján adták az interjúk alatt, nagyon sok családot érint a közműszolgáltatás kikötése, hátralék, vagy illegális vételezés miatt.</p>

Családtípusok kategóriájának nagysága:

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	10 család
<u>Minimális öfenntartó képességgel rendelkező családok</u> : megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	80 család
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok</u> : viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	5 család

A lakásállomány helyzete

Lakáshelyzet a célcsoport tekintetében	
Előzetes adatgyűjtés	
HEP, KSH	KSH adat: A 2011-es adatok alapján is szegregátumban (96) + szegregációval veszélyeztetet területen (41) 233 lakást jelent a 137 lakásból 54 % érintett a településen.
SZD	SZD: 96 háztartás, 200 fő Szegregátumban a 2011-es népszámlálási adatok 96 lakást jelölnek, ennél ma már sokkal több, mert a születések száma, is ezt bizonyítja. Valamint a telepen élő fiatalok a településen belül tudtak házat venni így a telep nagysága nőtt, és más utcák is szegregációval veszélyeztetek már.

Terepi interjúk	
Életveszélyes házak	<ul style="list-style-type: none"> • 3 ilyen lakóházat azonosítottak, amelyekben 8-10 család él.
Lakóingatlanok állapota, üres lakóingatlanok	<ul style="list-style-type: none"> • A szegregátumokban nagyon sok rossz állapotú ingatlan van. öt házat, tudtak olyan ingatlant beazonosítani, amit érdemes lenne felújítani. 20-30-at tudnának mondani.
Közművekből kikötött családok	teljes közmű 3 családnál, a villamos hálózatot életveszélyesnek nyilvánította az MVM.
Kártyás villanyórával rendelkező ingatlanok	<ul style="list-style-type: none"> • A teljes települését nem csak a roma lakosok számáról beszélünk ebben az esetben, mindenkit érint kb: 30-40% -nál már kártyás óra van felszerelve. <p>szegregátumokban 3 háztartásban van kikötve a villany a szolgáltató életveszélyesnek találta a az ingatlanon belüli hálózatot, és lekötötte az órát.</p>
Tulajdonviszonyok	<p>Családok nagy többsége saját vagy rokon tulajdonában lévő lakásban lakik.</p> <p>Tulajdonviszonyok tisztázatlanok (zsebszerződések), de lakóingatlanok többségénél tapasztalatok szerint visszafejthető, de nagyon sok idővel és energiával jár.</p> <p>Szabályos árambekötésekhez (villanyóra felszereléséhez) szükséges a legális jogviszonnal rendelkező tulajdonos hozzájárulása, amit nagyon kevesen tudnak igazolni. A tulajdonviszony rendezése a családoknak nagyon drága. A lakástulajdonokat, részletfizetéssel, adják-veszik sokszor nem is a tulajdonos.</p>
Túlszűfoltás	Egy lakóházban gyakran 2-3 család él, de nem feltétlenül alkotnak egy háztartást. Vannak köztük mobilizálható családok, akik önálló lakásba költöznének, jövedelmük és munkájuk nem stabil sokszor csak idejnyjellegű.
Összefoglaló megállapítások:	
<p>A JP munkatársai leginkább a szegregátumokban lévő lakhatási helyzetekre látnak rá, és a települést is ismerik, de olyan részleteiben, mint a telepet nem.</p> <p>Az szegregátumi lakások száma: 96 db</p> <p>A telepen élők száma: 200 fő kb. a település lakosság számának a 25%. becsülik.</p>	

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	4
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	5
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehető (kb. 10 év),	70-80
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	5-10

A lakhatási beavatkozási terv:

Település térségi pozíciója rossznak mondható, a közelben nincsen dinamikusan fejlődő gazdasággal rendelkező város (Szécsényben is egy pár cég, vagy gyár működik) ahová rossz a közösségi közlekedés (ritka járatok).

A település társadalmi összetétele a település lakosság száma csökkenő a roma lakosok száma pedig nő.

A falu lakónépessége 642 fő, az itt élő emberek rendelkezésre álló összesen 252 háztartást alkotnak. A háztartások 42,3%-ában (89 háztartás) nevelnek 18 éven aluli gyermeket, ez az arányszám jelentősen meghaladja az országos, de még a Nógrád megyei arányokat is. A gyerekes háztartások közül minden második háztartásban 3 vagy több gyermek él, ugyanezen háztartások 40%-ában valamelyik szülő egyedül neveli gyermekét.

A településen elérhető közösségi buszközlekedés nem megfelelő tekinthető, a 13 km-re lévő szécsényi járásközpontja hétköznapokon 15, hétvégén napi 13 alkalommal közlekedik közvetlen helyközi járat. A busz a legközelebbi nagyvárost, Ludányhalászit körülbelül 10 perc alatt éri el, Szécsénybe pedig körülbelül 20-25 perc alatt juthatnak el a Nógrádszakáliai. Munkanapokon közvetlen távolsági buszjárat közlekedik a Balassagyarmat felé is, valamint a megyeszékhely, Salgótarján irányába is. A településen vasúti közlekedés is elérhető, vonat néhány óránként, hétköznapokon napi négyszer jár, Szécsény és Balassagyarmat is így közelíthető meg legegyszerűbben és leggyorsabban

Szegregátumban élők száma is növekszik. A településen egy szegregátum található, a szegregátumban élők aránya a település 80% át jelenti. A helyi becslés szerint a településen élő roma lakosság 500 fő, egy részük a falu integrált részén él. A falusi CSOK hatással volt, a településre. Sokan tudtak és feletek meg az előírt feltételeknek így 10-15 család az elmúlt években tudott külön költözni a településen belül.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakás-fejlesztési programhoz szigorú követelmények és minden tekintetben önkormányzati felügyelet mellett szeretnék megvalósítani, hogy a településen ne okozzon feszültséget, valamint a kiválasztott családokról nekik van a legtöbb információjuk, így a testület szeretne, a döntés hozatalnál a képviselő testületnek lenne beleszólása.

A település vezetője polgármester asszony, mondhatni támogató a roma lakossággal szemben, interjú alatt sokszor éreztem úgy, hogy megfáradt és nem bízik a roma lakosságban. Leginkább a hozzáállásokról panaszkodott, hogy nem tartják be a szabályokat, hangosak és nagyon rendetlenek, a szemléletüket szeretné megváltoztatni, és nem tartják tiszteletbe más munkáját. Vannak ötletei, kezdeményezései, hogyan változtasson a lakosság szemléletén.

A célcsoport egyik fő megélhetési forrás a közfoglalkoztatás, ezen kívül a szociális és családtámogatás és elsősorban a GYES, GYED, FHT. ÁPOLÁSI Segély.

- A település közlekedési viszonyai is jelentősen befolyásolják az itt élők foglalkoztatási helyzetét: a tömegközlekedés nehézkes és költséges, a távolabbi településekre való bejárás költségét az alacsony keresetűek nem tudják és nem is fogják vállalni.
- A település lakosaira jellemző alacsony iskolázottság tovább csökkenti az elhelyezkedési lehetőségeket, Az aktív korúak 80 %-a nem magasabb a végzettsége 8 általánosnál.

Az önkormányzat alkalmazásában:

- 5 fő a stáb aki az önkormányzatban munkatársként dolgozik.
- 4 fő az óvodában
- -2 fő a BK-ban
- Az elmúlt években csökkent a közmunka programba bevont emberek száma, de még Nógrádszakálon még mindig sokan vesznek részt ebben. Helyben nagyon kevés a munkalehetőség érhető el, a közmunkán kívül szinte alig van lehetőség elhelyezkedni. (100-fő közmunkás van jelenleg)
- Nógrádszakálon az egyik legnagyobb problémát a versenypiaci munkahelyek hiánya jelenti, a településen rendkívül alacsony a foglalkoztatottak aránya.
- MÁLTA FETE 3 fő közmunka
- Jelentősebb cégek erre a településre nem indítanak járatot.
- Nagyobb cégeknél a környező településeken a városokban 20-30 fő dolgozhat,

Időszakos, alkalmi munkák

- A vasazás, az építkezési munkákba,
- A település minden roma háztartása érintett a vasazásban gyűjtik a roncs autókat, vagy a vasszerkezeteket, és saját otthonukban, vagy a közterületeken vágják, bontják szét a szemetet nem eltakarítva
  - a- Dinnyefelvásárlás- és árulás- faluzás kis busszal személygépkocsival.
- Kevesen dolgoznak mezőgazdasági területen, csak idényszerűen, nagyon sokan gombáznak a településen szezonálisan. A településről eljárnak az építőiparba dolgozni, ingáznak. (20-30 férfi maximum.)
- A kertészeti, aki Budapest közterületeire, vagy az autópálya takarítását vállalják, innen 5 főt vegyesen férfi-nő.

- A járásban nagyon elterjedt az asszonyok körében a géprongyvágás, több vállalkozás is van Endrefalva környékén. Sok asszonyt foglalkoztatnak, feketén vagy napi bejelentéssel. Ez Nógrádszakál tekintetében 5-főt jelent.

A lakhatási szegénység fő problémái:

A szegátumokban sok lakás nincs rákötve, vagy ki lett zárva a közműszolgáltatásokból. A 2019 adatok alapján a település egészén a lakások 66 lakás nincs vízhálózatra kapcsolva. Az áram-szolgáltatónál 3 lakás van kikötve életveszélyes rendszer miatt.

A lakóingatlanok közül minden ötödik ház félkomfortos, és a házak mindössze 3%-a komfort nélküli a önkormányzat adatai alapján. Az önkormányzat tapasztalatai szerint a településen található lakóingatlanok egyharmada egészséges káros: a lakások legalább 10%-a életveszélyes, és az ingatlanok további körülbelül 20%-a ugyan nem életveszélyes, de az ott élők egészségére káros hatással van. A faluban szociális bérlakás nem található.

A védőnő számos egészségügyi problémát és fejlődési lemaradást tapasztal a településen: azoknál a gyerekeknél, akik mélyszegényből, rossz körülmények közül érkeznek, általában több egészségügyi problémájuk van, leggyakoribbak az asztma, a különböző légúti megbetegedések. Az asztma kialakulása nagyrészt a penészes, dohányfüstös és szellőztetést nélkülöző házakra vezethető vissza, a légúti megbetegedések pedig a településen élők tüzelési szokásaiból adódhatnak, hiszen a lakosok általában mindenfélét eltüzelnek, amit csak lehet (pl.: rongyot, fát, szemetet).

A településen a lakóházak túlnyomórészt a családok saját tulajdonában vannak. A szegregátumban azonban jellemző, hogy több generáció él egy lakóházban, ami egyben azt is jelenti, hogy a tulajdonos család mellett a többi család szívességi lakáshasználó, ami számukra bizonytalan lakhatási helyzetet jelent.

Az utóbbi elsősorban a fiatal családokat érint. A túlszűfolt lakóházak nagyon magas, bár pontos adatok nincsenek, de ezt mutatja, hogy 2011-ben a szegregátum 128 lakásában átlagosan 6,4 ez mára már csak 86 lakást jelent. Ezek főként, sokgyerekes családok gyakran egyetlen szobában élnek. A helyi szakemberek véleménye szerint elsősorban a szívességi lakáshasználó fiatal (gyerekes) családok körében van igény a költözésre.

A szegregátumokban sok lakóingatlan tulajdonviszonya rendezetlen, az adás-vételek és öröklések a magas jogi költségek miatt nem kerülnek átvezetésre az ingatlan-nyilvántartásban.

Ennek ellenére a helyi szakemberek szerint a lakóingatlanok többségében rendezhető a jogviszony.

Az eladósodottság a szegregátumban élők jelentős részét érintik, leggyakoribb oka a telefontársaságok felé való tartozások, illetve a büntetések miatt keletkezett adósságok. A településen az uzsora is erőteljesen jelen van, és az érintett családok egy részének lehetetlen kitörnie belőle. A FETE adósságkezelő program már elindult a településen.

Lakóépületek fizikai állaga általánosságban rossznak mondható a szegregátumban. A település integrált részeiről ilyen pontos információ nincs.. Az viszont tudott, hogy 4 életveszélyes lakóház van a településen.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	4	0	0	4	4
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	25	0	25	25
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	0	60	0	60	60
olyan lakás, amit érdemes felújítani,	0	0	5	5	5

modernizálni					
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	4	85	5	94	94
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	4	85	5	94	94

Következtetések:

Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása:

Eladósodottság kezelésének kiterjesztése: a már folyó adósságkezelési program ami jelenleg is jól működik, még több családot szükséges bevonni, ennek érdekében első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.

- Tulajdoni jogviszonyok rendezése: szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.

Foglalkoztatás: javítását célzó program: a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni. Ez a programelem fontos része a mobilizálandó családok felkészítésének.

- alapfokú végzettség megszerzésének elősegítése (akár helyben esti képzésekkel, akár támogatással)
- szakember képzés helyben elérhetővé tétele

- képzések a környékbeli vállalkozások igényeinek és a megyei hiányszakmáknak megfelelően
- komplex tréningek a munkanélkülieknek
- foglalkoztatási lehetőségek bővítése helyben (pl. savanyítás, bármilyen egyéb)
- munkába járási költségek támogatása.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat, mint a FETE program megvalósítója a településen, Gazdasági élénkítés gazdaságfejlesztés programot dolgozott ki. Az előkészületi munkák megkezdődtek. Cél a későbbiekben, helyben élők számára is teremtsen munkalehetőséget.

(mezőgazdaság és turizmus)

A település infrastrukturális helyzete, és közműekkel való ellátottsága fejlett. Minden közmű megtalálható a településen és jellemzően a lakóházak nagy részében is. Mindemellett a településen postahivatal, és több élelmiszerbolt is megtalálható. Hiányzik azonban ruházati- vagy egyéb vegyesbolt. Bankautomata nincs a településen és helyi kávézó és étterem sem áll rendelkezésre. lehetőség sincs. Sem gyógyszerár sem fiók gyógyszerár nem működik a településen. Így az orvosi rendelést követően a gyógyszerek kiváltása Szécsényben történik.

Szécsény Térsége Humánszolgáltató Intézményfenntartó Társulás kereti között működik a gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás, valamint a házi segítségnyújtás. GYEP JH, FETE JH, BK, is megtalálható a településen, mely több programnak, közösségi összejöveteleknek és adománygyűjtésnek is helyet biztosít.. A településen sportpálya és játszótér nem található.

Semmiféle szórakozási vagy kikapcsolódási lehetőség nincs a településen.

A faluban bölcsőde, családi bölcsőde nincs.

A településen működik a Szivárvány Gyerekház (BK gyerekház) létszám: rendszeresen járó Községi ház működik. Az óvoda a helyi önkormányzat fenntartásában működik, a település lakosság összetétele miatt az óvodába járó gyerek 100% roma származású.

Általános iskola jelenleg nincs a településen, az iskola alsó tagozata 2018-ban szűnt meg létszámhiány miatt.

Védőnői szolgálat hetente 2 alkalommal működik, helyben nincs orvos, de Ludányhalásziiban minimális óra számban elérhető, de igen kevés óraszám, ami nem megfelelő a település számára, ez probléma már évek óta, de ezzel a problémával küzd lassan az egész megye.

Egy nagy és már talán az egész település egésze érintett a szegregátum. Ez 253 lakásból 137 és 642 főből-minimum 350 fő tartozdik és él. A szegregátum a település 54,5 % -ban érintett.

Tömegközlekedés elérhető, de minden évben csökkenő járatokkal. Közmű a szegregátumban is teljesen kiépített. Az áramlopás a szegregátumban jelenleg nem jellemző, de van egy két helyen, az évek alatt visszaszorult és nem mindennapos. Vízbekötésre, volna lehetőségük, de 30%-bn nincsen víz bevezetve. Így wc/fürdő sincs kialakítva. A wc 79 háztartásban nincs bent. Kártyás mérőóra elterjedt, ez annak is mondható, hogy az áramlopások után a szolgáltató csak ezt hajlandó visszakötni.

Szegregátumi ingatlanok és problémák:

A szegregátum lakói 95%-a teljes eladósodásban van különböző áruhitel tartozások, mobiltartozások, személyi kölcsönök miatt, valamint bírósági perköltségek. Nagyon rendezetlenek a tulajdonjog, és vannak telkek sok tulajdonossal, vagy ott lakó nem tulajjal, aki albérletet fizet. Az albérletek ára 20.000-ft,-25.000-ft.

Vannak akik, részletfizetési összegekkel, zsebszerződéssel fizetik meg a házat, úgy hogy aki eladja a házat ő sem tulajdonos.

Ingatlanok további körülbelül 20%-a ugyan nem életveszélyes, de az ott élők egészségére káros hatással van. A faluban szociális bérlakás nem található.

- lakóházak legalább 10%-a életveszélyes, 20%-a káros hatással van az ott élők egészségére
- a faluban szociális bérlakás nincs
- több háztartásban az alapvető tisztálkodási szükségletek kielégítése nehézségekbe ütközik
- penészes, dohányfüstös és szellőzés nélküli házak
- rossz tüzelési szokások,
- veszélyes anyagok égetése
- gyakori megbetegedések a házak miatt: asztma, különböző légúti megbetegedés, hányás, hasmenés, lúdtalp, fertőzések, bőrbetegségek
- 1 nagy szegregátum a lakosság 20 %-a itt él
- 3 lakóingatlanban nincs közműszolgáltatás

Szorosabb és együttműködőbb családok akik már dolgoztak, vagy dolgoznak a FETE programban vagy kapcsolat van a munkatársakkal adósságkezelés, FAGYI.

Nagyon sok háztartás több generációs mert egy (lakásban) több család is él, akiknek a foglalkoztatási, jövedelmi helyzete akár jelentősebben is eltérhet.

Az ismert családok közül: 10 olyan családot azonosítottak be, akikre súlyos szociális problémák jellemzőek: családon belüli bántalmazás, drog és alkoholhasználat. Az elmúlt évben 3 családnál volt kiemelés 9 gyereket érintett, (veszélyeztetés, elhanyagolás, vagy éppen a büntetés végrehajtási intézetbe mentek a szülők). 25 gyerek érintett a védelemben vételben.

Kritikus lakhatási helyzetben van kb. 2-3 család (2 ingatlanban élnek).

Együttműködési képességük és munkaerő-piaci helyzetük alapján jelenleg 3-4 családot látnak bevonhatónak a bérlakás programba, a későbbiekben még kb. 5 családot.

Előkészítés:

- Adósságkezelés – 15-20 család
- Foglalkoztatási mentor
- Családok pontos számának és problémájának a felmérése
- Családok felkészítése a bérlakásprogramra

Stabilizálás:

- Adósságkezelés lehetőségeinek a felmérése
- A tulajdonviszonyok pontos tisztázása a potenciális beavatkozások esetében
- Kisebb beavatkozások elvégzése – pontos felmérés szükséges
- Krízisek felmérése a településen

Bérlakásprogram:

- Krízislakások
- Bérlakások
- Saját tulajdonú ingatlanok felújítása
- Mobilizálható családok felmérése

Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

Helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	Nincsenek beruházások jelenleg, de a környezet nem alkalmas nagyobb volumenű gazdaságfejlesztési programokra.
Helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	Több saját tulajdonú ingatlan van, amit felújítani kellene. Eladó házak kevés és nincs tudomásuk róla.
Közműinfrastruktúra	A település összközművesített, utak állapota egy két utcában már karbantartásra szorul.
Megvásárolható ingatlanok tulajdonviszonya	Az eladó ingatlanok esetében jellemzően rendben vannak a tulajdonviszonyok.
uzsora	A szegregátumban jelen van.
Iskola, Szociális szolgáltatások elérhetősége	A település szociális szolgáltatások tekintetében lehetne fejlődni, mondható a környező településekhez képest, rosszabb. Minden alapvető szolgáltatás elérhető. Ha valami magasabb szintű ügyintézés szükséges, a járásközpont Ludányhalászi, Szécsény, Salgótarján település belátható időn belül elérhető tömegközlekedéssel.
Szegregátumok relatív mérete a településen	Kb. a település 54% szegregátum, főleg a településen belül.

A bérlakásfejlesztés településhatáron kívülre történő mobilizálás lehetőségeit csökkentő tényezők:

Településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	Igen
Konfliktusok a küldő és befogadó települések között	Nincs adat
Ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	Bizonyos települések esetében biztosan.
Szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	Függ a fogadó településtől és az ottani település vezetésétől.
Térségi növekedési centrum	Szécsény, Salgótarján, Balassagyarmat,
A helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség	Erős a rokoni viszony kötődés.

Fogadó települések magas árszínvonala	Függ a fogadótelepüléstől. az árak a növekedési centrumok irányában egyenesen arányos az árak növekedésével is. Plusz ha főút mellet van akkor az még emel az áron.
--	---

Lakhatási programok: a közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás támogatása elsősorban a víz-és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése. Az adatok szerint mintegy 142 lakásban nincsen vízszolgáltatás a lakásban, 30 lakásban pedig nincs áramszolgáltatás (kettő között van átfedés is). A beavatkozásban első lépcsőben azok a háztartások élvezhetnek prioritást, akiknél a vízszolgáltatás már be van vezetve a telekre, mivel a csatlakozás költsége alacsonyabb számukra.

A magántulajdonú házak felújításának támogatása. Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban. A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében. Nagyon fontosnak érzem az együttműködés erősítését, hogy a településen élők nem roma lakosság véleménye is változzon és javuljon a köztük lévő ellenséges hangulat. A kritikus állagú és nem felújítható lakások esetében a legszükségesebb karbantartási munkákat lehet elvégezni (ez jelenleg a krízisalapból folyik), míg a másik két jobb lakástípus kategóriában már komolyabb felújítások is támogathatóak lehetnek.

-Bérlakásfejlesztés tekintetében:

Krízislakások kialakítása: szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahol életveszélyes a lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek.

Ezeknek a családoknak a szociális helyzete, életvezetési képességei csak fokozatosan javíthatók.

A FETE ott tartózkodása óta van tető kommandó, lakhatással foglalkozó szakember és a településen való jelenlétük nagyon fontos.

A tető kommandó 2 családnál tudott és kellett beavatkozni ahol az életveszélyes körülmények miatt, a tetőt javították, csatornát, vízvezetést. Lakhatóvá tették az ingatlant, valamint a FAGYI jelenléte is nagyon fontos Nógrádszakál életében.

Jelenleg 3 olyan család van, akinek krízislakás szükséges

A szegregátumra vonatkozó adatok: Az interjúk levont következtetések, és adatok.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni. Jelenleg nem azonosított, hogy rendszeres bejelentett munkából élnének

Szükséges a családok helyzetének és mobilizálhatóságának a pontos feltérképezése. Egy adósságkezelési körkép, ami tisztázza a tulajdonviszonyokat és az eladósodottság szintjét az érintettek körében. Ennek alapján lehet meghatározni a pontos beavatkozási számokat

A fejezet célja, fő következtetései

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	8			4
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	4	2	n.a	6
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	4	2	n.a	6
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	4	0	n.a	4
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a	4	0	n.a	4

program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen	24	4	n.a	24

A BK és a GYEP a célcsoporttal van kapcsolatuk, de a lakhatási és foglalkoztatási részt egyik program sem érinti. A GYEP kereteiben valósult meg adósságkezelés, tanácsadás, valamint egészségügyi szűrés, valamint komfortszolgáltatást vehetnek igénybe heti 5 nap.

Az adósságkezelés, 2021. áprilisától a FETE működteti, a gyep–ben megszűnt, helyette háztartási tanácsadást folytattak.

Azok az EFOP- és TOP –os pályázatok pedig a közintézmények energetikájával és szerkezetének felújítását tette lehetővé csak.